

Hệ thống kiến thức bài Tây Tiến – Quang Dũng
VỀ ĐẸP THIÊN NHIÊN TÂY TIẾN

DỮ DỘI, HÙNG VĨ	THƠ MỘNG TRỮ TÌNH
– Nỗi nhớ: chơi vui (bâng khuâng miên man). Lòng người đang đã xa Tây Tiến đang sống trong hoài niệm – Sông Mã: nhân chứng lịch sử chứng kiến buồn vui đời lính. Mãnh liệt cuộn trào như bản trường ca của rừng già chảy vào bài thơ như dòng hoài niệm – Các địa danh: Sài Khao, Mường Lát, Mường Hịch, Pha Luông, Mai Châu gọi ra miền rừng núi hùng vĩ, nhưng bản làng heo hút hoang sơ. Thế hiện tình yêu nước – Độc dựng đứng chinh phục ý chí con người: + Câu thơ như bị bẻ gãy để tạo hình dung độ cao dựng đứng + ngắt nhịp $\frac{3}{4}$ phân định rạch ròi 2 hướng lên xuống + từ ngữ khúc khuỷu, thăm thẳm, heo hút: gợi độ cao, độ sâu cảm giác như hút tâm mắt người, không biết đâu là giới hạn cuối cùng + Vượt lên qua cái khúc khuỷu, thăm thẳm ấy đoàn quân tướng đã ở giữa những đỉnh mây heo hút – Tiếng thác nước gầm thét thị oai sức mạnh hoang sơ bản năng, tiếng gầm	– Không khí hội hè rộn ràng vui vẻ: + Người lính chiêm ngưỡng say sưa mà đa tình trước vẻ đẹp phương xa xứ lạ + không gian ngập tràn ánh sáng lấp lánh quyền rũ + cô gái đẹp từ vóc dáng đến trang phục mềm mại e ấp theo điệu múa tiếng khèn rộn ràng mà tình tứ lên man điệu – Không gian sương khói lãng mạn: + không gian sông nước rộng lớn, cảnh thừa thớt, thấp thoáng bóng người bóng hoa. + chiều mộng lung sương, hồn lau phảng phất, người chỉ ẩn hiện một dáng, hoa cũng chỉ thấy một điệu đong đưa... → Vẽ được cái mộng mơ của cảnh vật, cái hư ảo của hoài niệm, cái tinh tế của tình cảm – Tâm hồn của người lính Tây Tiến: + Bay bổng ngất ngây trước người và cảnh

của **cọp dữ** và dấu chân ông Ba mươi thấp thoáng đâu đây trong đêm vắng à dữ dội, bí hiểm, man rợ như khúc hòa tấu của chốn oai linh.

– **Tâm hồn của người lính Tây Tiến:**

+ khó khăn gian khổ trên chặng đường hành quân vượt dốc

+ những gương mặt dãi dầu sương gió gục lên súng mũ bỏ quên đời

+ Có ý chí và nghị lực: chinh phục được đỉnh núi lại có 1 phát hiện rất đặc biệt về độ cao (súng ngắm trời) à tếu táo vui đùa

+ Bay bổng lãng mạn: Nhà ai pha loãng mưa xa khơi. Câu thơ toàn thanh bằng đối lập với 3 câu thơ mang thanh trắc liên tiếp trước đó à tạo cảm giác nhẹ nhàng bay bổng thư thái như chưa có cuộc vượt dốc đèo nào thực sự trải qua.

+ Nhớ nhung cảm giác thanh bình yên ả của Tây Bắc bởi làn khói lam chiều và mùi hương nếp xôi nồng nàn quyến rũ.

+ Những đêm liên hoan như chất men say làm hồn thơ thăng hoa khiến Tây Tiến trở thành vẻ đẹp của sự mềm mại trữ tình, tha thiết nhớ.

+ tự hỏi lòng mình có nhớ, có thấy băng khuâng lưu luyến

+ tâm tình con người gửi trong cái xôn xao nỗi niềm của hồn lau nẻo bến bờ

à Hoài niệm tinh tế mà sâu nặng, băng khuâng một tình yêu không nói hết của tác giả

VẺ ĐẸP CỦA TƯỢNG ĐÀI NGƯỜI LÍNH TÂY TIẾN

BI TRẮNG	LÃNG MẠN
– Ngoại hình: gân guốc, lạ hóa (không mọc tóc) do sốt rét rừng, rừng thiêng nước độc, gian khổ thiếu thốn, thuốc men không có, (da xanh màu lá) tiều tụy. Những vắn mang tư thế vô cùng oai phong凛冽 (dữ oai hùng) mang sức mạnh Việt Nam từ ngàn xưa ra trận với chí khí凛冽 vô song – Hi sinh: gục lên súng mũ, bỏ quên đời, áo bào thay chiếu anh về đất. Dọc đường Tây tiến vô vàn những nắm mồ vô danh: rải rác biên cương mồ viễn xứ Áo bào: sang trọng hóa sự hi sinh của lính Tây Tiến kiêu chí làm trai dặm nghìn da ngựa àtrân trọng yêu thương mang cảm hứng lãng mạn, cái nhìn của chủ nghĩa anh hùng cổ điển. Sự hi sinh vô danh thầm lặng nhưng lớn lao và đáng kính phục	– Nội tâm: Đêm mơ Hà Nội dáng kiều thơm: hào hoa Tây Tiến, lãng mạn bay bổng Tây tiến, sức mạnh Tây Tiến. àBên cạnh tinh thần sục sôi chiến đấu vẫn có 1 khoảng trời của tâm tưởng đi về trong mộng ước với dáng hình người đẹp àNhững giấc mơ chấp chới dáng kiều thơm trở thành động lực để giúp người lính vượt qua mọi khó khăn, gian khổ là lời thúc giục họ tiến lên phía trước lại là sợi dây thiêng liêng của niềm tin mang họ vượt qua bom đạn trở về. –Lí tưởng khát vọng lên đường: Chiến trường đi chẳng tiếc đời xanh khát vọng được ra đi được dâng hiến, xả thân mang hào khí của thời đại

ÂM HƯỞNG LÃNG MẠN VÀ BI TRÁNG

LÃNG MẠN	BI TRÁNG
Khái niệm: – Cảm hứng lãng mạn là cảm hứng thể hiện cái “tôi” đầy tình cảm và trí tưởng tượng phong phú, bay bổng. – Bài thơ mang cảm hứng lãng mạn thường tô đậm cái phi thường, cái có khả năng gây ấn tượng mạnh mẽ. Nó thường xuyên sử dụng thủ pháp đối lập. Biểu hiện: – Cả bài thơ là nỗi nhớ nồng nàn của nhân vật trữ tình. Từ “nhớ” được nhắc tới nhiều lần. Hình ảnh trong thơ phần lớn là hình ảnh của kí ức. – Trí tưởng tượng phong phú của nhân vật trữ tình tạo cho bài thơ được nhiều hình ảnh độc đáo: “<i>suông lấp</i>”, “<i>súng gửi trời</i>”, “<i>thác gầm thét</i>”, “<i>sông Mã gầm lên khúc độc hành</i>”... – Nhiều hình ảnh gây ấn tượng mạnh mẽ về vẻ đẹp hùng vĩ, dữ dội của thiên nhiên Tây Bắc với dốc cao, núi đứng, thác dữ, mưa lớn...; Vẻ thơ mộng trữ tình của nó với “<i>hồn lau</i>”, “<i>chiều sương</i>”, “<i>hoa đông đưa</i>” trên dòng nước lũ. – Tâm hồn mộng mơ, lãng mạn của người lính Tây Tiến: Say mê ngắm vẻ đẹp thiên nhiên trên đường hành quân, hào hứng tổ chức những đêm lửa trại, giữ trong tim hình ảnh những kiều nữ duyên dáng, thanh lịch chốn Hà thành. – Sử dụng triệt để thủ pháp đối lập: đối hình, đối thanh, đối trong tính cách...	Khái niệm: – Bi tráng là buồn đau mà không bi lụy, vẫn mạnh mẽ, rắn rỏi, gân guốc. Biểu hiện: – Có những hình ảnh được nhắc tới khá nhiều lần như: dốc cao, vực sâu, thú dữ, dịch bệnh...thậm chí ngay cả cái chết. Nói tới cái chết mà không bi lụy, ngược lại còn mang đầy khí phách ngang tàng, hào hùng: “<i>Áo bào thay chiếu anh về đất</i> <i>Sông Mã gầm lên khúc độc hành</i>” – Nhiều chi tiết nói về sự can trường, mạnh mẽ, sẵn sàng đương đầu với thử thách, coi cái chết nhẹ tựa lông hồng, quyết theo đuổi đến cùng lí tưởng mà mình đã chọn “<i>Chiến trường đi chẳng tiếc đời xanh</i>”

